

Усне опитування;
Підсумкова контрольна;
Письмовий поточний контроль;
Оформлення зошита лабораторних занять;
Самостійна робота.
Модуль 2. Нутрощі.

Зміст теми:

Будова систем внутрішніх органів(спланхнологія) – системи органів травлення, дихання, сечовиділення, статевої.

Види навчальної діяльності студентів:

1. Виконання лабораторного завдання;
2. Усне опитування;
3. Підсумкова контрольна;
4. Письмовий поточний контроль;
5. Оформлення зошита лабораторних занять;
6. Самостійна робота.

Модуль 3. Судинна система. Органи внутрішнього середовища.

2.1. Зміст теми:

Будова, стінки судин різних видів (артерій, вен, капілярів), серця, судини великого та малого кола кровообігу. Особливості будови органів внутрішнього середовища (безпротокові залози епіфіз, гіпофіз, щитовидна і паращитовидна залози, надниркові ганглії та параганглії, ендокринні островці підшлункової залози, ендокрина частина статевих залоз.)

2.2. Види навчальної діяльності студентів:

1. Виконання лабораторного завдання;
2. Усне опитування;
3. Підсумкова контрольна;
4. Письмовий поточний контроль;
5. Оформлення зошита лабораторних занять;
6. Самостійна робота.

Модуль 4. Нервова система. Аналізатори і органи чуття.

2.1. Зміст теми:

Нервова система(неврологія): центральний відділ нервової системи, периферійний відділ нервової системи. Аналізатори і органи чуття(естезіологія). Шкірний та руховий аналізатор, зоровий аналізатор, слуховий і прионковий аналізатор. Смаковий і нюховий аналізатор.

2.2. Види навчальної діяльності студентів:

1. Виконання лабораторного завдання;
2. Усне опитування;
3. Підсумкова контрольна;
4. Письмовий поточний контроль;
5. Оформлення зошита лабораторних занять;
6. Самостійна робота.

ЄВРОПЕЙСЬКІ СТАНДАРТИ РОЗВИТКУ ПРИРОДНИЧОЇ ОСВІТИ У ВИЩІЙ ШКОЛІ

Куленко О.А. (Полтава)

Одним із найважливіших аспектів інтеграційних процесів, що відбуваються в європейському освітньому просторі, є запровадження нових техноло-

гій навчання. Такою технологією є кредитно-модульна система організації навчального процесу (КМСОНП), яка сьогодні використовується у багатьох зарубіжних країнах та опановується вищими навчальними закладами України.

Упровадження кредитно-модульної системи у вищій школі України має на меті – досягнення відповідності стандартам європейської системи освіти, яка виходить із знань, умінь та навичок, що є надбанням кожного молодого фахівця. Кредитно-модульна система організації навчального процесу у вищій школі повинна забезпечувати стимулювання систематичної самостійної роботи студентів, підвищення об'єктивності оцінювання знань майбутніх спеціалістів, виявлення рівня розвитку їх творчих здібностей.

Як уже зазначалося, мета впровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу (КМСОНП) у Полтавському державному педагогічному університеті імені В.Г. Короленка – покращення рівня підготовки молодих фахівців, формування високоосвічених спеціалістів, соціально зрілих і творчих особистостей – майбутніх учителів.

Основними завданнями КМСОНП є:

- адаптація ідей ECTS (Європейська кредитно-трансферна та акумулююча система) до системи вищої освіти України для забезпечення мобільності студентів у процесі навчання;
- забезпечення гнучкості підготовки фахівців з урахуванням зміни вимог національного та світового ринків праці;
- забезпечення можливості навчання студентів за індивідуальною варіативною частиною освітньо-професійної програми, сформованої за вимогами замовників і побажаннями студента, що сприяє його саморозвитку;
- стимулювання учасників навчально-виховного процесу з метою досягнення високої якості вищої освіти;
- унормувати порядок надання можливості студентам отримати професійну кваліфікацію відповідно до ринку праці.

У Полтавському державному педагогічному університеті імені В.Г.Короленка реалізуються провідні принципи кредитно-модульної системи організації навчального процесу (КМСОНП):

- кредитності (декомпозиція змісту освіти й навчання на відносно єдині та самостійні за навчальним навантаженням студентів сегменти, які забезпечують набір відповідної трудомісткості кількості кредитів та набір відповідної для даної дисципліни кількості кредитів, узгоджених з встановленою нормою виконання студентом навчального навантаження);
- порівняльної трудомісткості кредитів (досягнення кожним студентом встановлених ECTS норм, які забезпечують мобільність студентів, державне визнання результатів освіти);
- модульності (організація процесу оволодіння змістовими модулями і виявлення специфічного для модульного навчання використання методів і прийомів);
- методичного консультування (наукове та інформаційно-методичне забезпечення діяльності учасників освітнього процесу);
- організаційної динамічності (забезпечення можливостей зміни змісту навчання з урахуванням динаміки соціального замовлення і потреб ринку праці);
- гнучкості і партнерства (відповідність системи професійної підготовки індивідуальним потребам і можливостям студента);
- науковості та прогностичності (встановлення стійких зв'язків змісту навчання з науковими дослідженнями);

- технологічності та інноваційності (використання ефективних педагогічних й інформаційних технологій);
- діагностичності (можливість оцінювання рівня ефективності КМСОНП).

Впровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу зустрічається з цілим рядом труднощів, серед яких можна відмітити такі:

- КМСОНП передбачає систематичний контроль поточних знань студентів, а він, в свою чергу, систематичну, самостійну роботу студента. Впровадження КМСОНП дещо знижує рівень успішності, оскільки вагомий вклад у рейтинг студента вносить його поточна успішність.
- впровадження КМСОНП вимагає відповідного методичного забезпечення, для розробки якого викладач повинен затратити час і зусилля, які не враховуються при плануванні навчального навантаження.
- КМСОНП значно об'єктивніше відображає рівень засвоєння студентами програмного матеріалу дисципліни і, значною мірою, обмежує можливість становлення суб'єктивної підсумкової оцінки, проте, це, на жаль, не завжди задовольняє окремих викладачів, котрі зацікавлені у високих показниках успішності та якості знань.

У зв'язку з цим перед українською освітою стоять такі основні завдання:

- поєднання європейського досвіду з кращими здобутками української освіти;
- підтримка у процесі інтеграції освіти національних пріоритетів;
- виховання не тільки висококваліфікованих професіоналів, але й патріотів, відданих своїй державі і відповідальних за її майбутнє.

ГЕНЭСТЕТИКА – НОВАЯ ПЛОСКОСТЬ СОПРИКОСНОВЕНИЯ НАУКИ И ИСКУССТВА

Лядский И.К. (Полтава)

Наука (в том числе биологическая) и искусство являются одними из основных способов мироощущения и отображения действительности. Но методы их реализации в основном отличаются. Искусство главным образом построено на эмоциональном аспекте человеческого бытия и отображает окружающий мир через призму внутренних переживаний личности; наука же акцентируется на логичной доказуемости своего предмета/объекта, часто пренебрегая красотой во имя истины и непоколебимых аксиом.

Но эти формы мироощущения не могут существовать долгое время отдельно, поскольку они связаны незримыми нитями общности своих целей и конечного результата – сделать жизнь людей лучше и дать им возможность познать большее.

Искусство очень часто обращается к достижениям науки в поисках свежих идей и вдохновения, а наука с помощью искусства доносит свои открытия широкой общественности, невосприимчивой сухим догмам и формулам. В процессе симбиоза биологии с литературой, живописью, кинематографом человечеству стали доступны прекрасные произведения, посвященные жизни животных и растений, взаимосвязи всего живого на Земле, космической роли биосферы, возможным формам альтернативной жизни на других планетах и многие другие общебиологические доктрины.